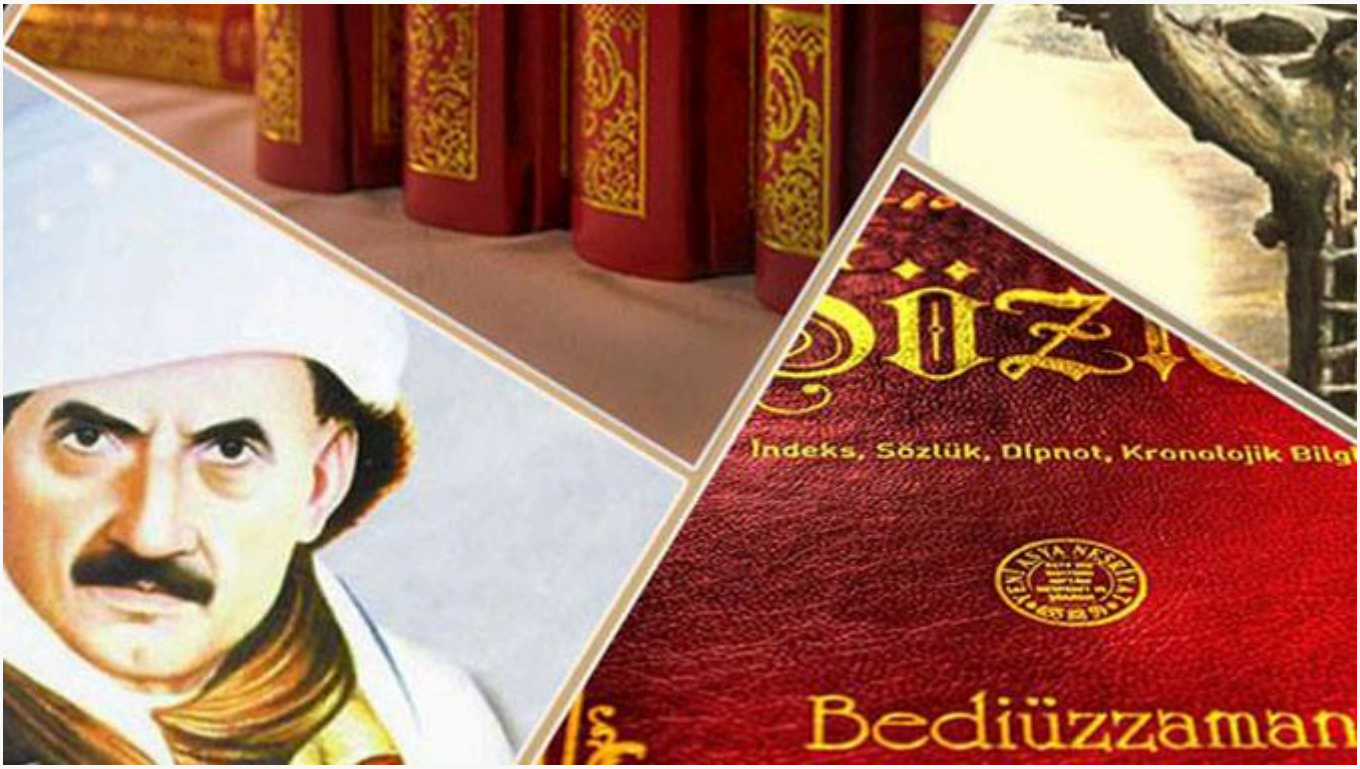
Bediüzzaman’ın siyaset stratejisi



Risale-i Nur, Kur’an, iman, tefsir, hadis, kelam, fıkıh, tasavvuf, ahlak, eğitim, psiokoloji, sosyoloji sahalarında içtihad edip yenilikler getirdiği; Kur’an’i hizmet metod ve üslubunu çizdiği gibi, içtimai ve siyasi konularda da ölçüler koymuştur. Diğer bir ifadeyle, bu zamandaki siyaset stratejisinin fetva vazifesi de onundur.
“Evet, bu zaman hem iman ve din için, hem hayat-ı içtimai ve şeriat için, hem hukuk-u amme ve siyaset-i İslamiye için gayet ehemmiyetli birer müceddid ister. Fakat en ehemmiyetlisi, hakaik-ı imaniye, muhafaza noktasında tecdid vazifesi, en mukaddes ve en büyüğüdür. Şeriat ve hayat-ı içtimaiye ve siyasiye daireleri ona nisbeten ikinci, üçüncü dördüncü derecede kalıyor. Rivayet-i hadisiyede tecdid-i din hakkında ziyade ehemmiyet ise, imani hakaikteki tecdid itibariyledir. Fakat efkar-ı ammede, hayatperest insanların nazarında zahiren geniş ve hakimiyet noktasında ca-zibedar olan hayat-ı içtimaiye-i İslamiye ve siyaset-i diniye, cihetleriyle daha ziyade, ehemmiyetli göründüğü için, o adese ile, o nokta-i nazardan bakıyorlar, mana veriyorlar.” (Kastamonu Lahikası, Yeni Asya Neşriyat, s. 145.)

“Şeair-i İslamiyeye ve siyaset-i İslami-yeye” (Emirdağ Lahikası, Yeni Asya Neşriyat, s. 181.) tabirlerini kullanarak, İslamiyetin tebliğ, idare, dış meseleler vesair hususlarda da “siyaset”inin olduğunu vurgular ve muhtelif eserlerinde işler.

Kastamonu, Emirdağ, Barla Lahikaları, Hutbe-i Şamiye, Münazarat, Divan-ı Harb-i Örfi, Tarihçe-i Hayat, Sünuhat gibi eserlerinde sosyal ve siyasi mevzuları inceler, ölçüler prensipler getirir, strateji belirler. Hatta Lem’alar gibi temel eserlerinde ve üzerinde, “Risale-i Nur Külliyatı”ndan yazan her eserinde siyasi ve içtimai konularla ilgili tahliller yapmıştır. Kendi tabiriyle, “Siyaset-i İslamiye perdesiyle o hakikate bakmış” asrın siyasi şablonunu, menfi siyaset cereyanları tespit etmiş; onlara karşı alınması gereken tedbirleri de göstermiştir. Hem siyasete, hem siyaset adamlarına yön vermiştir.

Mesela, Münazarat, isimli eseri için, “İşte, tamimen lilfaide, suallerini cevaplarımla musafaha ettirerek şu kitabı yazdım; ta birbirine muavenette bulunsun. Hem de, görmediğim Ekrad ve emsaline, şu kitap, bana bilvekale onlarla konuşarak cevap versin; hem de, lisanları kalblerine tercümanlık edemeyenlere bedelen sual etsin. Elhasıl, şu kitap, tarafımdan cevap, onların canibinden sual etmek vazifesiyle mükelleftir. Hem de siyaset tabiblerine, teşhis-i illete dair hizmet ile muvazzaftır.” (Münazarat, Yeni Asya Neşriyat, s. 20.) ifadelerini kullanmaktadır.

***

Bugün, gerek ülkemiz, gerekse İslam alemindeki akımlardan birisi, siyaseti "cihad" kabul eden ve din adına ortaya çıkan bir düşünce akımıdır. Bu cereyanın öncelik hedefi, siyasi yolla iktidarı elde etmektir. Diğer bir ifadeyle, "tepeden inme"metoduyla iktidarı ele geçirip, İslamın lehinde uygulamalar yapmak; toplumu, "siyaset" yoluyla ve ülkeyi bütün müesseseleriyle kökünden değiştirmektir.

Bu anlayışa varılmasının bir sebebi de, "Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse kafirin ta kendisidir" (Maide, 44.) ayetinin yanlış veya eksik yorumlanmasından kaynaklanıyor olsa gerek.

Ülkemizdeki "siyasal islam hareketi, Mısırda İhvan-ı Müslimin, Cezayir'de FIS ile sair İslam ülkelerinde, benzeri siyasi ve sosyal hareketler, bunun yanında siyasi cemiyet, dernek, parti ve akımların önplana çıkarıldığı ve lokomotifin "siyaset" olduğu bir anlayıştır bu.

Hemen belirtelim: Niyet halis olabilir, ama usul, metod yanlıştır. Çünkü, toplum, hayal ve ideallerle değil; sosyal kanunların tatbiki ile gelişir, değişir. Siyaseti birinci vasıta yapmak, hayalci bir görüştür. Bu da kolaycı, köşe dönmeci, hazırcı olduğundan birçok himmeti, istidadı, kabiliyeti kendisine çekebilmekte; zihinler, himmetler, kabiliyetler yıllarca siyasetin gaddar, zalim, hissi, girift, değişken, geçici meseleleriyle meşgul etmekte, sloganlar içinde boğmaktadır.

Siyasetle hizmet yapmak isteyenler evvela şu sorunun cevabını kesinlikle bulmalıdır:

"Kur'an ve Sünnet'in asrımızdaki siyaset stratejisini kim belirleyecektir?"

Politikacılar mı, parti liderleri mi, köşe yazarları mı, kimyagerler mi, sosyologlar mı, mühendisler mi, eğitimciler mi, doktorlar mı? Yoksa, Kur'an ve hadis otoriteleri mi? Hiç şüphesiz ki, Kur'an ve Sünnet'in siyaset stratejisini de o sahanın uzmanları belirleyecektir.

Başta ispat ve izah etmeye çalıştığımız gibi, hemen herkesin ittifakıyla, günümüzün Kur'an ve Sünnet otoritesi büyük İslam alimi, mütefekkiri, müceddidi, müçtehidi Bediüzzaman Said Nursi'dir. Öyle ise, Kur'an'ın siyaset stratejisini de o çizecektir.

Günümüz siyasetindeki temel ihtiyaca dikkatleri şöyle çeker:

"Bu zamanda öyle fevkalade hakim cereyanlar var ki, herşeyi kendi hesabına aldığı için, faraza hakiki beklenilen o zat (Mehdi) dahi bu zamanda gelse, harekatını o cereyanlara kaptırmamak için siyaset alemindeki vaziyetten feragat edecek ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum. (Sikke-i Tasdik-i Gaybi, s.46.)

Bu teşhisi koyduktan sonra, "iman, hayat" ve İslam siyaseti ve hukukunun adı olan "şeriat" arasındaki münasebeti, çizgiyi netleştirir:

"Hem, üç mesele var. Biri hayat, biri şeriat, biri imandır. Hakikat noktasında en mühimmi ve en azamı, iman meselesidir. Fakat, şimdi umumun nazarında ve hal-i alem ilcaatında en mühim mesele, hayat ve şeriat göründüğünden, o zat şimdi olsa da, üç meseleyi birden umum ruy-i zeminde vaziyetlerini değiştirmek nev-i beşerdeki cari olan adetullaha muvafık gelmediğinden, herhalde en azim meseleyi esas yapıp, öteki meseleleri esas yapmayacak, ta ki iman hizmeti, safvetini umumun nazarında bozmasın ve avamın çabuk iğfal olunabilen akıllarında o hizmet başka maksatlara alet olmadığı tahakkuk etsin." (A.g.e. s. 46)

Hemen cümlelerin devamında, zedelenen İslam ahlakı ve terbiyesine sosyal projektörleri tutar:

"Hem de, yirmi seneden beri tahripkar eşedd-i zulüm altında o derece ahlak bozulmuş, o derece metanet ve sadakat kaybolmuş ki; ondan, belki yirmiden birisine itimad edilmez. Bu acib halata karşı çok fevkalade sebat ve metanet ve hamiyet-i İslamiye lazımdır. Yoksa akim kalır, zarar verir.

"Demek, en halis ve en selametli ve en mühim ve en muvaffakıyetli hizmet, Risaletün-Nur Şakirdlerinin çalıştıkları daire içindeki kudsi hizmettir. (Sikke-i Tasdik-i Gaybi, s.46.)